

Katedra ruského a francouzského jazyka

Pedagogická fakulta

Západočeské univerzity v Plzni

Veleslavínova 42

301 00 Plzeň

tel. 377 63 6171

PROTOKOL O HODNOCENÍ PRÁCE

Práce: diplomová

Posudek : oponenta

Práci hodnotil(a): Mgr. Jiřina Svobodová, CSc.

Práci předložil(a): **Bc. Eliška SLAVÍKOVÁ**

N7503 Učitelství pro 2. stupeň ZŠ

Obor: Ruský jazyk - dějepis

Název práce: **Rizikové zóny ve studiu ruštiny jako cizího jazyka**

CÍL PRÁCE (uved'te, do jaké míry byl naplněn):

V úvodu autorka stanovuje cíl, představující identifikaci některých zvláštností rizikových zón při studiu ruského jazyka jako cizího. Postup zpracování koresponduje se zásadami pro vypracování diplomové práce. Konstatujeme, že s použitím tištěné literatury, ale i četných internetových zdrojů autorka stanovený cíl splnila.

1. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Zvolené téma je aktuální, je snahou o zmapování rizikových zón, tedy oblastí, ve kterých žáci nejčastěji chybují při studiu ruského jazyka jako cizího. Za účelem dosažení cíle autorka vytyčuje konkrétní úkoly, které se snaží postupně plnit. S použitím lingvistické teoretické literatury nastiňuje problematické oblasti v různých jazykových rovinách. Zaměřuje se výběrově na charakteristiku fonetických, grafických, lexikálních a gramatických obtížnějších jevů, představujících často potíže při jejich zvládnutí ve škole. Snaží se tyto jevy nejen popsat, ale i analyzovat a porovnávat je s češtinou. Vyústěním diplomové práce je praktická aplikace jednoho zvoleného tématu, zpracovaného v podobě přípravy na hodinu ruštiny na ZŠ.

Zvolené téma je velice široké a náročné, úspěšné zpracování vyžaduje značnou erudovanost. Ke studiu tématu, jeho zkoumání a výkladu přistoupila autorka tvůrčím způsobem. Ve snaze obsáhnout co největší šíři problematických oblastí při studiu ruštiny je samozřejmě vlastní praktická část zaměřená na metodické rozpracování méně rozsáhlá v porovnání s teoretickou částí.

Diplomová práce je rozdělena do dvou stěžejních kapitol. Teoretická část zahrnuje 4 podkapitoly, ve kterých se autorka zaměřuje na nastínění problematických jevů v oblasti fonetiky (§ 1.1.: přízvuk, redukce samohlásek), grafické stránky jazyka (§ 1.2.: mísení písmen latinky a cyrilice, obtížnosti při osvojení písemné podoby azbuky), dále v oblasti lexikální (§ 1.3.: mezijazyková homonymie a paronymie, lexikální spojitelnost slov) a gramatické oblasti (§ 1.4.: rod substantiv, použití některých tzv. sloves pohybu a modální konstrukce vyjadřující nutnost, nezbytnost).

Součástí diplomové práce je rusko-český slovníček základních lingvistických termínů (129 lexémů). Je vhodným doplněním práce.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Práce je psána rusky, zahrnuje 66 tištěných stran, bibliografický aparát, resumé v češtině a přílohu (rusko-český slovníček lingvistických termínů). Autorka se snaží dodržovat uvádění odkazů, u četných internetových zdrojů bohužel nelze uvádět konkrétní použité stránky. Grafická úprava je na výborné úrovni, přehledné je

rovněž členění do kapitol. Zařazení uvedené přílohy má své opodstatnění, stejně tak i použití malých obrázků v metodické části.

Jazykový projev je stylisticky nevyvážený, což je patrné především v místech, kde se autorka samostatně vyjadřuje v ruském jazyce. Vyskytuje se řada čechismů, chyb a nesprávných konstrukcí, poměrně časté jsou pravopisné a gramatické prohřešky. Uvedeme jen některé z nich, které se vyskytují častěji nebo se opakují. Gramatické: около 20 миллиона человек (6), в работе говориться (7), после несколько лет изучения (9), начальные слога (10), это значить (10, 16, 17, 21), ударение может менят (10), можно увидет (10, 32), речь идет о произношению (15), во всех видох речевой деятельности (15), в произношению (15), при использовании (15), все европейские языка (17), разные типа упражнений (18), в обучению письму (19), в связи с буквами, которые выглядят совсем по-другому (20), они вычит новое слово (21), подгруппы, касающие конкретной проблематики (26), существуют два слова, которые на первый взгляд выглядят, как бы имели... (28), учащиеся может понять (33); stylistické a lexikální: мы остановились на вопросах, как важное место занимает ударение (64); Эта глава методического характера (7); Но на продвинутом этапе, кроме этих букв будут разбросаны и другие, специально для того, чтобы как учащихся были запутаны и более задумались (21); .. не все эти прилагательные притягиваются соединяются (30); Правильная грамматика упрощает общение между людьми, они быстро понимают друг друга, и не доходит к недоразумению (53); .. люди его видят как человека хорошо образованного, который старается приблизиться к их народу (53); .. вторая глава посвящена методическому характеру (53); учащиеся будут ходить к доске и писать правильную форму на доску .. (54); pravopisné: с диакретическим знаком (10), разделить по нескольким признакам (18), основоуимся на вопросу (18), совпадающие по графической форме (20), адресс (36), безприставочные глаголы (53) aj.

STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):

Celkový dojem z posuzované práce je velmi dobrý. Kladně hodnotíme pečlivost výběru a vhodný způsob nastínění problematičtých oblastí v různých jazykových rovinách. Autorka prokázala schopnost pracovat s odbornou teoretickou literaturou, stejně tak úspěšně prokazuje schopnost aplikovat poznatky v praxi v průběhu metodického rozpracování zvoleného tématu.

Domníváme se, že nesporným přínosem pro posouzení zkoumaných oblastí a jejich potvrzení by jistě bylo provedení určitého výzkumu či alespoň průzkumu, ať už formou dotazování, testu atd. Prospělo by to jistě nejen k dokreslení zvoleného tématu a potvrzení dílčích tvrzení, ale pomohlo by to jistě i samotné diplomantce v její budoucí pedagogické činnosti. Přestože to nebylo stanoveno cílem, vhodné bylo rovněž alespoň výběrově aplikovat popisované obtížné jevy na konkrétní učebnici ruštiny, lekci, probíranou látku apod.

Vzhledem ke zvolené šíři tématu je pochopitelné, že nelze vyčerpávajícím způsobem popsat veškeré problematičtější či interferenční jevy, vyskytující se při studiu ruštiny jako blízkého slovanského jazyka. Z tohoto důvodu se mohou jevit některé pasáže posuzované práce jako schematické či zjednodušené. Vždyť jen stránky věnované teoretické charakteristice sloves pohybu a znázornění významu těchto sloves s předponami, které uvádí autorka v tabulce na s.47-48 by mohly být úspěšně zpracovány jako samostatná kvalifikační práce. Obdobně je tomu v pasážích, ve kterých autorka charakterizuje přízvuk sloves minulého času v ženském rodě (12).

K slabším stránkám práce patří poměrně hojný výskyt stylistických, gramatických a pravopisných chyb. Pochybení uvedeného rázu bohužel snižuje kvalitu jinak přínosné práce.

Diplomovou práci doporučuji k obhajobě v podzimním termínu akademického roku 2017/2018.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

1. Vysvětlíte případy prolínání mezijazykové homonymie a paronymie
2. Uveďte, jak vysvětlíte žákům zařazení substantiv v ruštině k jednotlivým rodům
3. Vysvětlíte, prosím, jak chápete použité spojení (65 a zadání DP) „pochopení složitých zahraničních záležitostí“. Pokuste se toto spojení nahradit vhodnějším.

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA: velmi dobře

Datum: 5.9.2018

Podpis:

